

Participatieaanpak overige dorpsperspectieven

Inleidend

Op basis van de C&K-avond met de Gemeenteraad op maandag 30 september is de aanpak voor de ontwikkeling van de Omgevingsvisie 2025 aangescherpt. Het college van BenW heeft op 12 november de nota van uitgangspunten Omgevingsvisie 2025 vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten voor de aanpak, die in detail geborgd zijn in de projectorganisatie van de gemeente in het Plan van Aanpak Omgevingsvisie 2025 zijn daarmee vastgelegd. Het ontwikkelen van een actuele Omgevingsvisie 2025 is onderdeel van het raadsakkoord.

Voor de ontwikkeling van de Omgevingsvisie 2025 hanteren we twee verschillende aanpakken, namelijk:

- **Pilotmatige aanpak** - 2 pilot dorpsperspectieven – Hoogmade en Kaag - ontwikkelt samen met de inwoners en andere stakeholders direct en via de dorpsraden, waarbij (delen van) ervaringen en aanpak(ken) bij toekomstige herzieningen ingezet kunnen worden voor andere dorpen en andere participatieprojecten.
- **Expertmatige aanpak**- Geactualiseerde dorpsperspectieven voor alle overige dorpen binnen Kaag en Braassem met een meer expertmatige aanpak met participatie van inwoners en stakeholders door middel van een fysieke bijeenkomst en gefaciliteerd met een digitaal participatieplatform.

Deze notitie beschrijft de participatieaanpak voor beide aanpakken.

Uitgangspunten participatie aanpak

Participatie is een belangrijk onderdeel van ontwikkeling van de Omgevingsvisie 2025. Mede op basis van het gesprek met de Gemeenteraad van 30 september 2024, zijn de volgende uitgangspunten gedefinieerd:

1. Wees vanaf de start helder over de kaders en verwachtingen.
2. Zorg voor duidelijke terugkoppeling van input van inwoners ('wat heb je ermee gedaan?').
3. Denk in mogelijkheden. Inwoners begrijpen dat het beter is om *'iets te proberen met de mogelijkheid dat het mislukt, dan het niet te proberen en je te verschuilen.'*
4. Streef naar een evenredige verdeling tussen mondige en niet mondige inwoners.
5. Ieder dorp is anders, stem je participatie aanpak af bij wat er speelt.
6. Sluit aan bij bestaande initiatieven om in contact te komen met inwoners en andere stakeholders, zoals dorpsraden en verenigingen.
7. Wees duidelijk dat de Raad uiteindelijk beslist over de Omgevingsvisie.

Concept tijdlijn Omgevingsvisie 2025

Opstellen projectplan obv onderzoek	Opstellen omgevingsvisie 2025	Inzage periode & verwerken	Vaststellen Visie 2025
juni – december 2024	december – juli 2025	augustus – oktober 2025	oktober – november
Onderzoek	Actualiseren omgevingsvisie	Inzage	Besluitvorming

Participatie aanpak uitgelegd

Op het formele Omgevingsvisieniveau worden de hoofdstappen gezet (zie bovenstaand), waarbij zowel de dorpsperspectieven van de 2 pilots als de meer expertmatige worden verwerkt in 1 Omgevingsvisie.

Inzage voor alle inwoners en stakeholders

De Omgevingsvisie wordt in zijn geheel ter inzage gelegd voor alle inwoners en stakeholders. De reacties worden dan via een gestructureerde aanpak verwerkt, zoals ook bij eerdere Omgevingsvisies is gedaan.

Besluitvorming & informeren gemeenteraad

De gehele visie wordt vervolgens aangeboden aan de gemeenteraad. Voor de zomer 2025 zal er een C&K avond met de gemeenteraad worden gehouden. Hierin wordt de gemeente geïnformeerd over de actuele tussenstand van de Omgevingsvisie. Tevens zal gemeenteraad via een nieuwsbrief elk kwartaal worden geïnformeerd over de voortgang.

Aanpak pilotdorpen

Voor Hoogmade zijn er al grote stappen gezet in de gezamenlijke ontwikkeling. Met Kaag zijn we in gesprek over de gezamenlijke opdracht en aanpak. Waarschijnlijk zullen (delen) van de aanpak voor Hoogmade toe te passen zijn voor Kaag.

De stappen voor Hoogmade zijn:

Stap 0: Opstarten project

De gemeente en Dorpsraad Hoogmade formuleren samen de opdracht voor de ontwikkeling van het dorpsperspectief met onder meer ambities, verwachtingen, beleidskaders, hoofdlijnen aanpak en rolverdeling.

Stap 1: Onderzoeken en creëren verbinding

Gezamenlijk analyseren de gemeente, dorpsraad en ingehuurde architect de knelpunten, kansen en creëren een gezamenlijk beeld en strategische vragen voor het toekomstperspectief. Daarbij worden kaders verder verdiept.

Stap 2: Voorbereiden, houden en uitwerken van de eerste werkbijeenkomst (Bepalen knelpunten, kansen & ambities, oktober 2025)

Alle inwoners zijn via een brief uitgenodigd voor de eerste bijeenkomst, waarbij via informele kanalen en sociale media de communicatie is ondersteund door gemeenten en de Dorpsraad Hoogmade. Tijdens de eerste bijeenkomst zijn via een interactieve werksessie inwoners gevraagd om na te denken over de identiteit, knelpunten en kansen op verschillende beleidsthema's. De

resultaten zijn gezamenlijk door gemeente, dorpsraad en architect uitgewerkt, waarbij de resultaten zijn getoetst met de adviesraad van de dorpsraad. Tevens zijn de resultaten ook getoetst bij collega's van verschillende beleidsteams, waarbij expliciet gekeken wordt naar wat binnen en buiten kaders valt.

Stap 3: Voorbereiden, houden en uitwerken van de tweede werkbijeenkomst (toetsen en verdiepen per doelgroep, november 2025)

In de tweede werkbijeenkomst lijn de inwoners en stakeholders stap voor stap meegenomen in de resultaten en de kaders (zoals BSD grenzen, Molenbiotopen), waarna de inwoners – ingedeeld per doelgroep - aan de slag zijn gegaan met opdrachten om de resultaten te toetsen en verder te verdiepen. De resultaten zijn uitgewerkt en het dorpsperspectief verder verdiept. Vervolgens wordt het dorpsperspectief en voorgelegd ter toetsing aan een bredere groep beleidsambtenaren.

Stap 4: Voorbereiden, houden en uitwerken van de derde werkbijeenkomst (toetsen en verdiepen toekomstperspectief, december 2025)

In de derde en laatste werkbijeenkomst zal het dorpsperspectief 2040 worden gepresenteerd en kunnen inwoners en stakeholders nog 1 keer een reactie geven. Hierbij zullen de gemeente, dorpsraad en architecten wederom stilstaan bij de kaders en aangeven welke stappen worden gezet in de toekomst, zoals het vaststellen van het dorpsperspectief door de gemeenteraad als onderdeel van de Omgevingsvisie 2025. Tevens zal gesproken worden over welke mogelijkheden de inwoners en stakeholders hebben om zelf aan de slag te gaan.

Stap 5. Opstellen Omgevingsvisie

Het dorpsperspectief Hoogmade 2040 (en later ook Kaag) zal worden verwerkt worden in de Omgevingsvisie en meegenomen voor besluitvorming door de gemeenteraad. (zie ook eerdere beschrijving)

Aanpak overige dorpen (expertmatig)

In de eerste fase opstellen projectplan op basis van onderzoek wordt de voorbereiding getroffen voor de ontwikkeling van de Omgevingsvisie door het uitvoeren van een onderzoek. Hierbij wordt op zowel gemeente als dorpsniveau trends, ontwikkelingen en data verzameld voor de verschillende beleidsthema's, waarbij als het ware een foto wordt genomen van de stand van zaken in een dorp. Hierbij worden zoveel mogelijk de inzichten van de plan M.E.R. beoordeling meegenomen.

In de tweede fase opstellen Omgevingsvisie worden dorpsperspectieven per dorp gemaakt – naast de 2 pilot projecten. De dorpsperspectieven worden expertmatig opgesteld door de verantwoordelijke beleidsadviseurs. Hierbij zullen we perspectieven van verschillende dorpen integraal met elkaar vergelijken.

Per dorp zullen in de periode maart tot en met mei 2025 vervolgens de volgende stappen worden ondernomen.

Stap 1: Informeren en uitnodigen inwoners en stakeholders

Inwoners en overige stakeholders worden uitgenodigd voor een fysieke bijeenkomst en deelname aan het digitale participatieplatform. Daarbij zullen diverse offline en online communicatie kanalen gebruikt om inwoners te mobiliseren. Hierbij zullen direct bij de start duidelijk de kaders en de aanpak voor het dorpsperspectief meegegeven worden. Ook zullen we actief de dorpsraden – zover aanwezig – benaderen om hun achterban te mobiliseren.

Stap 2a: Voorbereiden, houden en uitwerken van fysieke bijeenkomst.

In de fysieke bijeenkomst worden de inwoners geïnformeerd over concept toekomstperspectief voor hun dorp en gaan we met inwoners in gesprek. Hierbij zullen we in een interactieve vorm zoveel mogelijk ideeën en feedback ophalen. De uitwerking en terugkoppeling zal plaatsvinden via het participatie platform

Stap 2b: Interactie met inwoners via het digitale participatieplatform

Via het online participatie platform krijgen inwoners op een zo laagdrempelig mogelijke manier toegang (bijvoorbeeld via een QR code) tot het concept dorpsperspectief. Via het participatie platform kunnen de inwoners hun ideeën en feedback geven. Daarbij zullen we ook via een gestructureerde aanpak vragen stellen en opdrachten geven om ze te begeleiden door de verschillende beleidsthema's. De komende periode gaan we het platform inrichten en keuzes maken.

Commentaar [Gd1]: hoe zie je dit voor je in een online participatie platform?

Stap 3 Opstellen Omgevingsvisie

De dorpsperspectieven worden verwerkt in de Omgevingsvisie. Daarnaast zullen per thema actualisaties worden doorgevoerd, zoals het verwerken van Lokale Energie Strategie en de herziening economisch perspectief.

De vervolgstappen ter inzage en besluitvorming zijn boven reeds beschreven.

Evalueren en aanbevelingen

Na de zomer zullen we een evaluatie doen van de verschillende aanpakken voor de ontwikkeling van dorpsperspectieven en een advies opstellen voor de gemeenteraad voor de ontwikkeling van dorpsperspectieven, participatie en cyclus van de Omgevingsvisie. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de participatievragen uit eerdere evaluaties en het participatiebeleid van de gemeente.